

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiārvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De quibus prouidentia. A

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Rm. 10. f. b
bertate fidei Catholicæ prævalente, postquam vñ
verbi sicut debuit intellecta est, homousio illud
catholicæ fidei sanitatem longè lateq; distensum est
& diffusum. Quid enim est homousion, nisi vnius
eiusdemque substantiæ? Quid est inquam homo-
usion, nisi ego & pater vñ sumus? Non ergo inter
prophanas vocum nouitates hoc vitandum est.
De nominibus quæ translatiue, & per similitudinem de
Deo dicuntur.

K

Præterea sciendum est, quod in assignatio-
ne distinctionis nominū, inter alia quæ suprā di-
ligenter executi sumus, quædam diximus transla-
tiue & per similitudinem de Deo dici, ut speculū,
splendor, character, figura, & huiusmodi: de quibus
pius Lectori breuiter tradō quod sentio, ut scil. ra-
tione similitudinis considerata ex causis dicendi,
dictorum intelligētiā assumat, sed catholicam.
Nihil dignum excellentia ineffabilis Trinitatis se tradidif-
se dicit, ad alia transfiguratur.

L

De Sacramento vnitatis atque Trinitatis sum-
mae & ineffabilis multitudo iam diximus. Nihil tamen
eius ineffabilitate dignum tradidisse profitemur,
sed potius ex nobis mirificatam eius scientiam,
nec potuisse nos ad illam.

DE QVIBVS DAM QVÆ SECUNDVM

*Substantiam de Deo dicuntur, quæ speciale efflagi-
tant tractatum scilicet de scientia, & depræscien-
tia, & prouidentia & dispositione,
prædestinatione, voluntate
& potentia.*

DISTINCT. XXXV.

*C*umque supra differuerimus ac plura dixe-
rimus de his quæ communiter secundum sub-
stantiam de Deo dicuntur, eorum tamen quæ-
dam speciale efflagitant tractatum: de quib' mo-
do tractādū est, i.e. de sciētia, præsciētia, prouiden-
tia,

Sciētia
Dei in ge-
nerali secun-
dum se.

tiā; dispositionē, prædestinatione, voluntate, & potentia. Sciendum est ergo, quod sapientia vel Scientia Dei cum sit vna & simplex, tamen propter varios rerum status & diuersos effectus, plura ac diuersa sortitur nomina. Dicitur enim tantum scientia, sed etiam præscientia vel prouidentia: Et est Scientia siue Prouidentia nō de futuris tātum, sed de omnib. de bonis scil. & de malis. Dispositio vero, de faciendis. Prædestinatione, de omnib. saluandis, & omnib. bonis: quibus & hic liberantur, & in futuro coronabuntur: Prædestinavit enim Deus ab æterno homines, ad bona intelligendo & prædestinavit eis bona præparando. Quod homines prædestinavit, Apostolus ostendit dicens. Prædestinavit quos præsciuit fieri conformati imaginis filii sui. Et alibi, Elegit nos aene munus constitutionem, ut essent sancti & immaculati. Quod autem bona eis præparauerit. Prophetæ Esaias ostendit dicens. Oculus non vidit Deus adest, quæ præparasti diligenterbus vel expectantibus te. Ergo ab æterno prædestinavit quoddam futuros bonos & beatos, id est, elegit ut essent boni & beati: & bona eis prædestinavit, id est, præparauit. Prouidentia autem est gubernandorum: quæ utiq; eodem modo videtur accipi, quo dispositio. Interdum tamen prouidentia accipitur pro præscientia. Sapientia vero vel scientia de omnibus est, scilicet bonis & malis, & de præscientibus, præteritis & futuris: & non tantum de temporaliis, sed etiam de æternis. Non enim ita scit Deus ista temporalia, ut seipsum nesciat, sed ipse solus seipsum perfectè nouit: cuius scientia comparatione omnis & eaturæ scientia imperfecta est.

Vtrum scientia, vel præscientia, vel dispositio, vel prædestinatione potuerit esse in Deo si nulla fuissent futura. B

Hic considerari oportet, Vtrum sciētia vel præscientia, vel dispositio, vel prædestinatione potuerit es-

Roman. 8.

Ephes. 1. a

Esa. 64. b. §

1. Cor. 2. b.